

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/52/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318011137
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2318011137.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaného F. X., pre prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. X písm. c) Trestného zákona v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní prokurátora čo do výroku o treste proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 9. júna 2021, č. k. 9T/82/2018-401, na verejnom zasadnutí konanom 10. marca 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný F. X., nar. XX. P. XXXX v Z., trvalé bydlisko F. A. XXX/XX, O. A., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov v inej trestnej veci,

odsudzuje

podľa § 373 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa obžalovaný na výkon uloženého trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len okresný súd) z 9. júna 2021, č. k. 9T/82/2018-401, bol obžalovaný F. X. (ďalej len obžalovaný) uznaný za vinného z prečinu ohovárania podľa § 373 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) v súbehu s prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od dňa 08.03.2018 od 20:48.hod. do dňa 21.03.2018 vystupujúci na internete, na sociálnej sieti Facebook pod menom „ F. X.“, pod svojim profilom zverejnil viaceré príspevky, pričom v uvedených príspevkoch zverejnil texty adresované poškodenému K. B. a poškodenej E. B., o ktorých sa dozvedeli v meste V. v ktorých uviedol o poškodenom K. B. a poškodenej E. B., ktorá bola v tej dobe v treťom mesiaci tehotenstva nepravdivé údaje a tiež viaceré vyhrážky, a to konkrétne v príspevku na Facebooku dňa 08.03.2018 v čase o 20:48 hod., že „Blažo ty gecko raz ti pojebem ženu ty mamrd, ty jebenko sprostý tulpáák, čo nemáš ani na najom, jabko a pešo budeš chodiť a pľuť budem na teba aj chalani, kokotko“, dňa 11.03.2018 v čase o 20:56 hod. v príspevku na Facebooku uviedol, že „B. počul som aj verim tomu,

že si začal robiť s trávou jak tvoji 4 kolegovia pred tebou dostanem ťa a sledujem ťa geco pôjdeš tam kam si veľa ľudí dostal jebenko už mám svedkov na teba. Buzeranticek“, v príspevku na Facebooku dňa 18.3.2018 v čase o 20:34 hod. uviedol, že „B. ty gec utekaj rýchlo do Kauflandu v Šali dostaneš odmeny(5 korún a budeš mať na chleba), aha čo majú v ponuke ty gec v nůtry je vetva zo šiškami ty mamrd“ a v ďalšom príspevku dňa 18.03.2018 reaguje, že „A keď budeš drzý dôjdem za tebou a počkám ťa keď dôjdeš domov počkám ťa z moju vz58 ktorú mám nakreskenú na obrázku a zažijete neé O. L. ale X. v Sa ty dospelé decko vyjebané vyplute a do piče hodené inak právne.... B. je veľa tak hádaj tupec“, dňa 20.03.2018 v čase o 20:32 hod. v príspevku na Facebooku uviedol, že „Ahoj B. falošné geco tvoja žena mi dobrovoľne dovolila a dokonca pýtala si to priam v sobotu o..hodine aby som jej ho dal do huby a zezrala všetky geco a nepovažovala za potrebné pýtať si od teba povolenie nakoľko má 18 rokov citujem jej slova..nezabudol som..neboj 13 rokov ti budem teraz písať takto pojebal som ti Tatka tohoo pedofila retardovaného jak...si aj ty aj...cela tvoja rodina. Defektov..ty gec aby ta šľak trafil aj tvoju mater tu kurvu čo jebe za 1 € na seredskej ty žebrák pojebaný. Čo už ne s trávou robíš ale aj s pikom here ti nájdú raz moooooo ja ti dám ty geco....piko dávaš malým deťom??? Si normálny??? Mamrd ty pedofil skapppp ty narušený jebenko mamickin tulpacik decko šikanovaný celý život vj si bol čo sexi vedia a pamätaj B. Je veľa tak sa pojebal do riti ty žebrák ja ti dám ešte keď budeš frajer trubica aj tvoja cel rodiba sú trubky. Skappppa“ a dňa 21.03.2018 v čase o 19:30 hod. tiež zverejnil na sociálnej sieti Facebook nepravdivé údaje v príspevku, že „Toto je tvoja robota máš záujem za 1,50 eura na hodinu, B. F. čo jebávaš svoju vlastnú mamku gratulujem ty legenda čo ťa seci preklynajú aj tvoje nenarodené dieťa kokotkoooooooooooooooooo aj to decko to vypije Deere celé čo varisssss pikkkooooo ty gecooooo“, ďalej sa vyhrážal poškodenému K. B. zverejnením-zdieľaním videa na internete, na sociálnej sieti Facebook dňa 16.03.2018 o 07:21 hod., pod ktorým uviedol text „To je pes ten vľavo. Akcia reakcia. B. tak dopadneš aj ty jak ten vpravo“, tiež sa vyhrážal poškodenému na Facebooku v príspevku slovami „Jaj dojde za mnou keď sa ti voľačo neľubi buď frajer neé mamrd môžeme si dať aj boj na peste bez pravidiel ty defekt, šikanovaný celý život čo ťa fackaju doteraz dojde zamnu vybavím ťa, len facky ti budem dávať jak žene budem brať ohľad ty žena čo máš piču pod sebou“, pričom u oboch poškodených celkovým kontextom správ vzbudil dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky smrťou alebo inou ťažkou ujmom aj uskutočnia a zverejnením nepravdivých údajov na internete poškodenému K. B. poškodil v zamestnaní, narušil poškodeným K. B. a E. B. ich rodinné vzťahy, pričom uvedené príspevky si na internete pozrelo viacero ľudí.

2. Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 373 ods. 2 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, § 41 ods. 1 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní realizoval vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktoré vyhlásenie okresný súd prijal a následne vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní len čo do výroku o treste a škode.

4. Okresný súd výrok o treste odôvodnil tým, že v prípade obžalovaného prihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa priznal a oľutoval svoje protiprávne konanie. Príťažujúcu okolnosť videl okresný súd v tom, že spáchal viac trestných činov. Okresný súd dodal, že je pravdou, že v minulosti obžalovaný už bol odsúdený za úmyselnú trestnú činnosť, avšak na túto skutočnosť ako na príťažujúcu okresný súd neprihliadol, nakoľko toho času obžalovaný vykonáva za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. a) Tr. zák. desaťročný trest odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Vzhľadom na dĺžku vykonávaného trestu a na osobu obžalovaného okresný súd nezvyšoval pomer príťažujúcich okolností, teda ani spodnú hranicu základne trestnej sadzby a považoval za primeraný a spravodlivý trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní jeden rok. Na výkon uloženého trestu okresný súd obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Takto uložený trest podľa názoru okresného súdu spĺňa tak individuálnu, ako aj generálnu prevenciu.

5. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len prokurátor) nevyjadril k opravnému prostriedku. Obžalovaný sa po porade so svojim obhajcom výslovným vyhlásením vzdal práva na podanie odvolania a to aj za osoby, ktoré by boli oprávnené odvolať v jeho mene podať.

6. Dňa 6. júla 2021 bolo okresnému súdu doručené písomné podanie prokurátora, v ktorom uviedol, že proti vyššie cit. rozsudku podáva odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného.

7. Prokurátor v odvolaní uviedol, že podľa jeho názoru okresný súd pochybil, keď u obžalovaného pri ukladaní trestu nezohľadnil aj ďalšiu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., že obžalovaný už v minulosti bol odsúdený. Podľa prokurátora nie je mysliteľné, aby okresný súd neprihliadol na tak závažné odsúdenia obžalovaného, akými sú odsúdenia v trestných veciach Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/127/2008, 0T/90/2015 a 29T/333/2015, v ktorých bol postupne odsúdený za obzvlášť závažný zločin a dva prečiny na nepodmienečné tresty odňatia slobody spolu vo výmere 7 rokov a 9 mesiacov. Prokurátor ďalej argumentoval tým, že v dôsledku neaplikácie tejto priťažujúcej okolnosti okresný súd zle ustálil aj vzájomný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, v dôsledku čoho potom obžalovanému neuložil trest v rámci zvýšenej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., ale na dolnej hranici základnej trestnej sadzby. K výmere uloženého trestu prokurátor ďalej uviedol, že je neprimerane nízka, nepostačujúca na nápravu obžalovaného.

8. S poukazom na vyššie uvedené prokurátor v konečnom návrhu žiadal, aby Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) ako súd odvolaní napadnutý rozsudok postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. zák. zrušil vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a následne podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol o uložení zákonného trestu pre obžalovaného.

9. K odvolaniu prokurátora sa vyjadril obžalovaný vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 20. júla 2021.

10. Vo vyjadrení obžalovaný uviedol, že nad svojim konaní opakovane prejavu úprimnú ľútosť a touto cestou sa chce znova ospravedlniť poškodeným za svoje konanie, ktorého ho veľmi mrzí. Podľa jeho názoru mohla a mala byť táto trestná vec zastavená postupom podľa § 215 ods. 2 písm. a) Tr. por., nakoľko trest, ku ktorému mohlo toto trestné stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý mu bol už skôr právoplatne uložený vo výmere 10 rokov. Pokiaľ sa tak nestala, tak následne mohol a mal okresný súd postupovať podľa § 44 Tr. zák. a upustiť mu od ďalšieho trestu, no ani to sa nestalo. Napriek tomu si ale on voči rozsudku odvolanie nepodal, nechcel konanie viac predlžovať, nakoľko si je dobre vedomý nepríjemností, ktoré svojim konaním spôsobil poškodeným.

11. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku prokurátora o neaplikácii ust. § 37 písm. m) Tr. zák., túto považuje za nedôvodnú. Okresný súd podľa jeho názoru dostatočne vysvetlil, prečo mu túto priťažujúcu okolnosť nepriznal. On považuje postup okresného súdu za správny a zákonný. Navyše podľa obžalovaného aplikácia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., že spáchal viac trestných činov je podľa neho v rozpore s ust. § 41 ods. 1 Tr. zák. o ukladaní úhrnného trestu, táto mu nemala byť priznaná, ide o porušenie zásady ne bis in idem. V tomto smere poukázal na Stanovisko NS SR sp. zn. Tpj 104/2009 zo 14. júna 2010 týkajúce sa tzv. asperačnej zásady.

12. V ďalšom obžalovaný vo vyjadrení uviedol, že ak by v jeho prípade okresný súd ukladal trest aj s použitím ust. § 38 ods. 4 Tr. zák., porušil by jeho právo na obhajobu, čo by zakladalo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko on nebol poučený zo strany súdu o tom, že po prípadnom vyhlásení o vine mu môže byť trest ukladaný s použitím tohto ustanovenia. V podrobnostiach potom poukázal na R 44/2017.

13. Na záver zopakoval, že si je vedomý svojej viny, svojej konanie úprimne ľutuje a s pokorou prijíma uložený trest, hoci dokopy bude vykonávať až 11 rokov. Takýto trest on považuje za dostatočný a primeraný.

8. S poukazom na vyššie uvedené obžalovaný v konečnom návrhu žiadal, aby krajský súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

14. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie 29. júla 2021.

15. Za účelom prejednávania podaného odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 10. marca 2022. Verejného zasadnutia sa zúčastnila prokurátorka a obhajca obžalovaného. Účasť obžalovaného bola v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 zabezpečená z ÚVV a ÚVTOS Leopoldov prostredníctvom video-konferenčného zariadenia podľa § 61b Tr. por., pričom obhajoba voči tomuto postupu neuplatnila žiadne výhrady.

16. Pokiaľ ide o dokazovanie, krajský súd ho na verejnom zasadnutí nedopíňal, lebo žiadne návrhy procesných strán v tomto smere prednesené neboli.

17. Po prednesení správy o stave veci so zameraním na otázky, ktoré treba na verejnom zasadnutí riešiť, sa pristúpilo ku konečným návrhom. V rámci nich prokurátorka navrhla ich odvolaniu v celom rozsahu vyhovieť, obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora z dôvodov prezentovaných obžalovaným v písomnom vyjadrení zamietnuť v zmysle § 319 Tr. por. ako nedôvodné a obžalovaný uviedol, že mu je ľúto čo spravil, nemá k tomu viac čo dodať.

18. Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,

- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 321 ods. 2 Tr. por., ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hocí i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

19. Krajský súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania na to oprávnenou osobou - prokurátorom - postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku rozsudku, proti ktorému podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykávané, prihliadal krajský súd len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., no také chyby nezistil.

20. Po preskúmaní predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že odvolanie prokurátor je v celom rozsahu dôvodné.

21. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, prokurátor mu v odvolaní žiadne chyby nevytykal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne pochybenia nezistil. Zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd vykonal dokazovanie ohľadom preskúmaného výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na zákonné a spravodlivé rozhodnutie.

22. Pokiaľ ide o samotný výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

23. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

24. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t.j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

25. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Tr. zák., čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'ami.

26. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie,

príčom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatela a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

27. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

28. Ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladaní úhrnného trestu podľa § 41 odsek 1 Trestného zákona spočíva v tom, že páchatelovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písmeno h) Trestného zákona, teda že páchatel spáchal viac trestných činov, čo ale neplatí, ak sa trest ukladá aj s použitím tzv. asperačnej zásady podľa § 41 odsek 2 Trestného zákona.

29. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

30. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatela i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatelom či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatela neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatela je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatela pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

31. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd správne ustálil, že obžalovanému je potrebné ukladať za zbiehajúce sa prečiny samostatný úhrnný trest (§ 41 ods. 1 Tr. zák.) podľa ust. § 373 ods. 2 Tr. zák., keďže ide o najprísnejšie trestný čin s trestnou sadzbou trestu odňatia slobody v rozpätí jeden rok až päť rokov.

32. Správne tiež okresný súd ustálil, že obžalovanému je potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody, keď ani podľa názoru krajského súdu iný druh trestu, vzhľadom na trestnú minulosť obžalovaného, ktorý už v minulosti nepodmienečné tresty vykonal a nevedli k jeho náprave, neprichádzal do úvahy.

33. Pokiaľ ide o pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, okresný súd u obžalovaného správne zistil existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa priznal k spáchaniu trestných činov a úprimne ich oľutoval. Inú poľahčujúcu okolnosť ani krajský súd nezistil.

34. Správne tiež okresný súd ustálil existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., že spáchal viac trestných činov. Pokiaľ obžalovaný namietal, že mu táto priťažujúca okolnosť nepatrí, ide o námietku nedôvodnú. Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k rozdielnemu výkladu § 37 písm. h) Tr. zákona otázku pojmu „viac“ trestných činov prijaté 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 104/2009 rieši bez najmenších pochybností konštatovaním, že Trestný zákon považuje za priťažujúcu okolnosť spáchanie viac ako jedného trestného činu. Dôvodí tým, že zodpovedá tradičnému chápaniu trestania súbehu trestných činov úhrnným alebo súhrnným trestom, použiť pri ukladaní takého trestu ako priťažujúcu okolnosť spáchanie ďalšieho (menej prísne trestného) činu aj v prípade len dvoch zbiehajúcich sa trestných činov. Ak by spáchanie druhého zbiehajúceho sa trestného činu nebolo zohľadnené ako priťažujúca okolnosť, išlo by o faktickú a právnu beztrestnosť vo vzťahu k menej prísne trestnému činu, na ktorý sa nevzťahuje ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona, podľa a v rámci

sadzby ktorého sa ukladá úhrnný trest v zmysle § 41 ods. 1 Tr. zák. alebo súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zák.

35. Podľa vyššie cit. stanoviska sa spáchanie zbiehajúceho trestného činu v súlade so zásadou „ne bis in idem“ vyjadrenou v § 38 ods. 1 Tr. zák. nepoužije ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák. len vtedy, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 os. 2 Tr. zák.). V prípade obžalovaného okolnosť, že spáchal v súbehu dva prečiny nijako nepodmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, preto nejde o porušenie zásady „ne bis in idem“, preto mu táto priťažujúca okolnosť nepochybne patrí.

36. Podľa § 37 písm. m) Tr. zák., priťažujúcou okolnosťou je to, že páchatel bol už za trestný čin odsúdený; súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať.

37. Okresný súd však pochybil, keď v prípade obžalovaného neaplikoval aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák., že bol už za trestný čin odsúdený. Z vykonaného dokazovania (oboznámený odpis RT) totiž jednoznačne vyplynulo, že obžalovaný pred spáchaním aktuálne súdeného skutku (spáchal ho v marci 2018) už bol 4 krát právoplatne odsúdený za rôznu trestnú činnosť, z toho len v poradí prvé odsúdenie má takého charakteru, že sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Avšak zvyšné tri odsúdenia na nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré medziasom vykonal, obžalovaný zahladené nemá.

38. Je síce pravdou, že ust. § 37 písm. m) Tr. zák. umožňuje súdu neprihliadať na predchádzajúce odsúdenie s poukazom na jeho povahu, no ide o skôr výnimku z pravidla. Táto výnimka sa aplikuje vtedy, ak predchádzajúce odsúdenie (spravidla jedno) je z hľadiska aktuálne posudzovaného trestného činu nevýznamné. O taký prípad pôjde, ak predchádzajúce odsúdenie je napr. výrazne staršieho dáta ako súdený trestný čin, príp. ide o odsúdenie za inú menej závažnú trestnú činnosť alebo za trestnú činnosť spáchanú z nebanlivosti a pod.

39. V prípade obžalovaného však správne prokurátor v odvolaní poukázal na fakt, že tu existujú hneď tri odsúdenia, na ktoré bol okresný súd povinný prihliadať ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. Ide totiž o odsúdenia za obzvlášť závažný zločin drogového charakteru na dlhoročný nepodmienečný trest odňatia slobody a za úmyselné prečiny (z rokov 2015 a 2016) opäť na nepodmienečné tresty odňatia slobody, ku ktorým došlo relatívne nedávno pred spáchaním aktuálne súdeného skutku (marec 2018). Na takéto odsúdenia nebol dôvod neprihliadať.

40. Vyššie uvedené pochybenie okresného súdu sa následne premietlo aj do nesprávneho ustálenia pomeru a miery závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď správne mal okresný súd ustáliť prevahu priťažujúcich okolností nad poľahčujúcimi (2:1) a postupom podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. ukladať trest v modifikovanej trestnej sadzbe, t. j. zvýšenej o 1/3 nad dolnú hranicu 1 roka, konkrétne v rozpätí od 28 mesiacov do 5 rokov.

41. Pokiaľ obžalovaný namietal, že o možnej aplikácii ust. § 38 ods. 4 Tr. zák. nebol vopred poučený, čo u neho zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., k tomu krajský súd uvádza, že tento typ pochybenia, ak by k nemu aj reálne došlo, nemožno odstrániť v rámci konania o odvolaní proti výroku rozsudku o treste po prijatí vyhlásenia o uznaní viny, čo je explicitne zrejmé zo Stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 26/2019, na ktoré vo vyjadrení poukazuje samotný obžalovaný.

42. Vychádzajúc z prezentovaných úvah krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste a spôsobe jeho výkonu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozhodol sám tak, že obžalovanému, ktorý sa k trestnej činnosti priznal, úprimne ju oľutoval a na hlavnom pojednávaní realizoval vyhlásenie o vine, vymeral nepodmienečný trest odňatia slobody na samej dolnej hranici modifikovanej trestnej sadzby, t. j. 28 mesiacov, ktorý považoval za primeraný ako okolnostiam prípadu, tak aj osobe obžalovaného a možnostiam jeho nápravy. Takto uložený trest podľa názoru krajského súdu splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovaného.

43. Pokiaľ obžalovaný vo vyjadrení namietal, že v jeho prípade malo byť po správnosti upustené od uloženia ďalšieho trestu postupom podľa § 44 Tr. zák. vo vzťahu k odsúdeniu Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/187/2015, kde mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, s týmto názorom sa krajský súd nestotožnil. Naopak, krajský súd bol v zhode s prokurátorom toho názoru, že obžalovanému bolo potrebné za súdené trestné činy uložiť primeraný a spravodlivý trest v rámci správne modifikovanej trestnej sadzby, nakoľko dosiaľ vykonané tresty odňatia slobody zjavne nevedli k jeho náprave.

44. Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, tu krajský súd prevzal z napadnutého rozsudku okresného súdu vecne správny výrok o zaradení obžalovaného do

ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., nakoľko obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním súdeného trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, okrem iných napríklad vo veci Okresného súdu Galanta sp. zn. 29T/233/2015 vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., pričom trest vykonal 22. apríla 2016.
45. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.